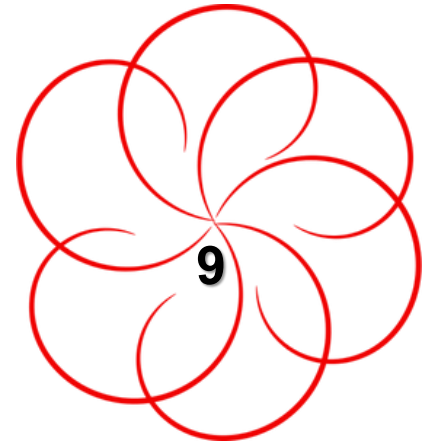
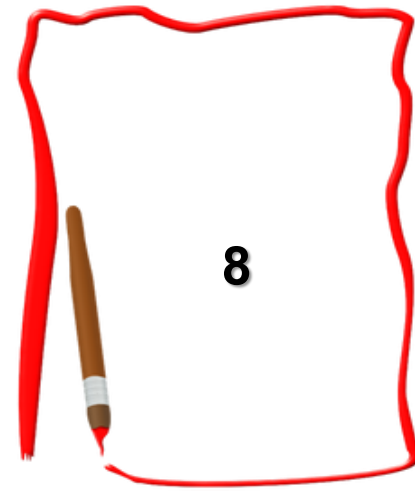
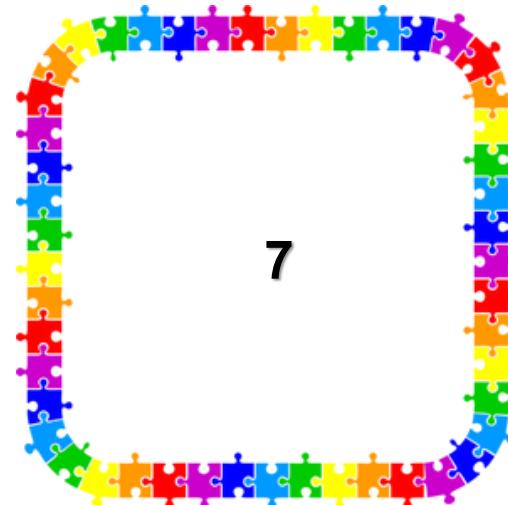
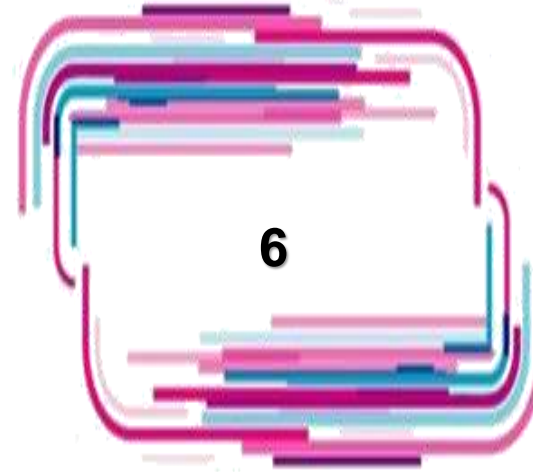
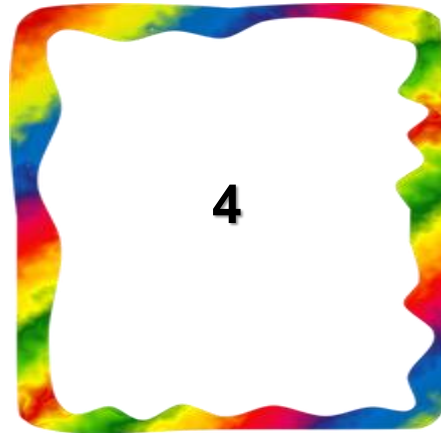
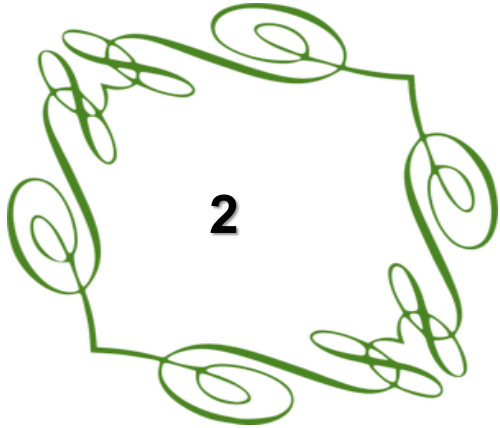

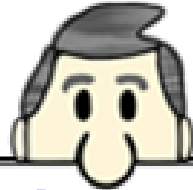
דיאלוג

תומכת ההוראה – תלמיד/ה

**איזו מסגרת משקפת את סגנון העבודה
שלך והקשר שלך, עם התלמידים,
בשעת המפגש?**

✓ עד כמה המסגרת מייצגת את אופי המפגש שלך כחונך/ת עם התלמיד/ים?

✓ עד כמה גבולות המפגש "סגורים" או "פתוחים"?

✓ עד כמה הינך מוכנה/ה להתגמש במהלך המפגש, לאור צרכים לא מתוכננים, שעולים במהלכו?

✓ כמה "מקום" את/ה לוקח/ת במהלך המפגש ועד כמה יש "מקום" לתלמיד/ה?

✓ באיזו מידה וכיצד משקפת המסגרת שבחרת, את איכות הדיאלוג שלך עם התלמיד/ים?

מה הקשר בין התמונה למפגש שיח מיטבי?

התעניינות,
ריכוז

עבודה
קבוצתית

שפת גוף

עניין
משותף

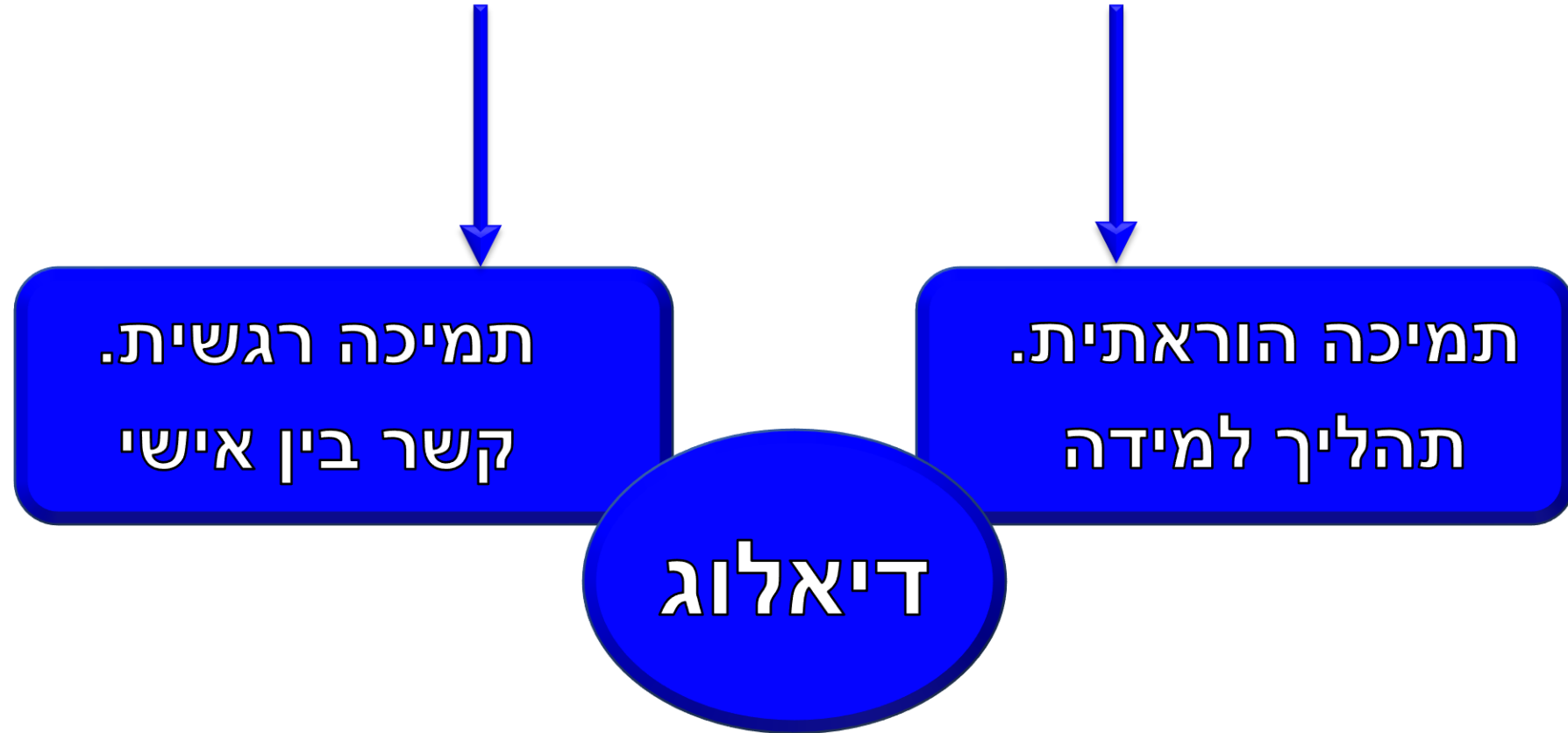
קשר עין

אווירה
נעימה

הקשבה

הקשר המשמעותי בין החונך/ת והתלמיד/ה נוצר בשני ערוצים מקבילים:

"למדתי שאנשים ישכחו מה אמרתם ומה עשיתם, אבל הם בחיים לא ישכחו איך גרמתם להם להרגיש" - מאיה אנג'לו

מודעות עצמית של תומך/ת ההוראה מהווה בסיס לניהול שיחה משמעותית

מה אני יודע על התלמיד/ה?
מה עוד אני רוצה לדעת?
מה מקור המידע?

האם לספר לתלמיד/ה
על עצמי?

מה התרומה
שלי לתלמיד/ה?

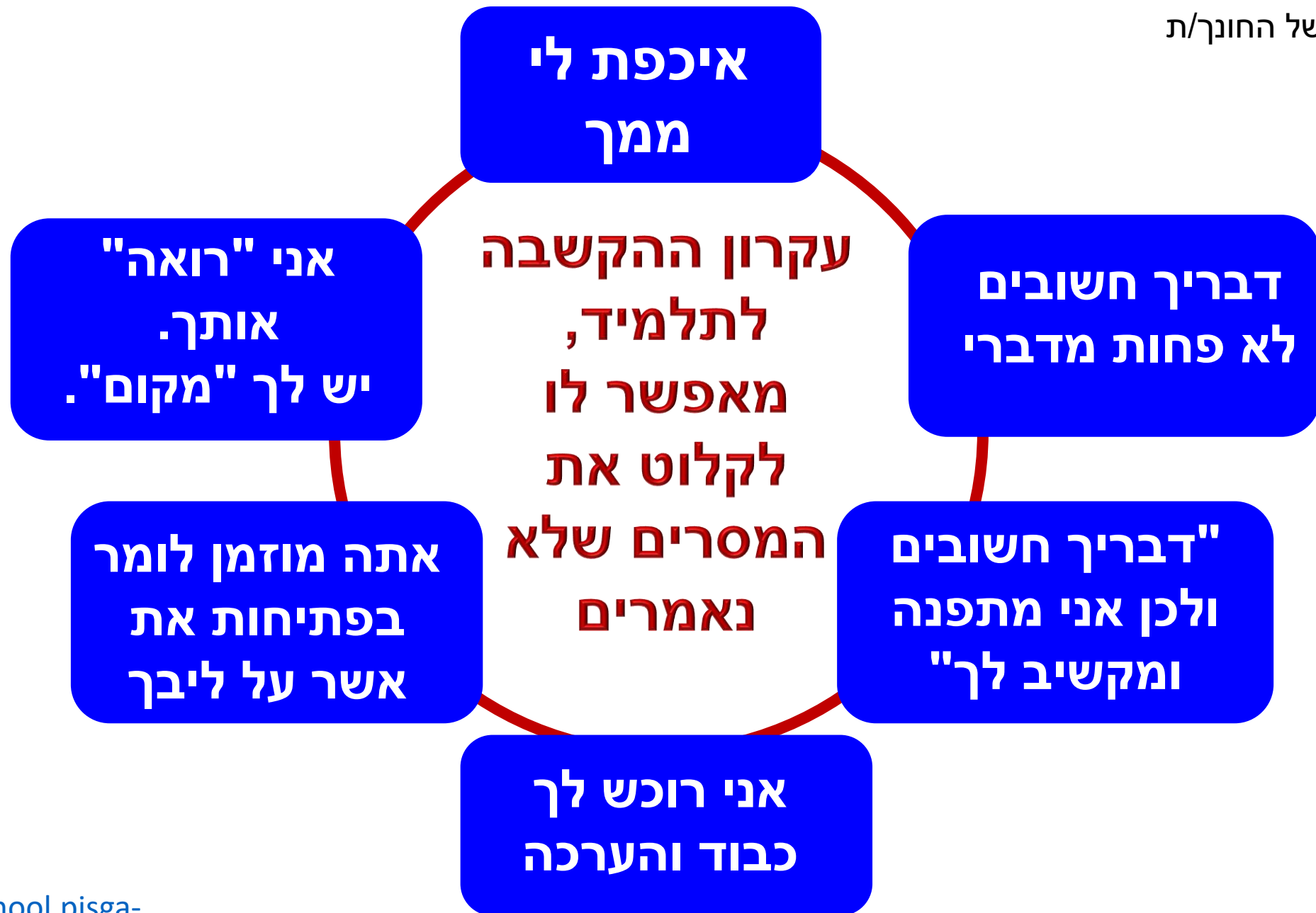
במה מידע עלי
יסייע בקשר עם
התלמיד/ה?

מהן המיומנויות
שלי? מה חסר לי?

עלי להיזהר
משיפוטיות

ואם לא אקבל
שיתוף פעולה?

דיאלוג של החונך/ת עם התלמיד/ים:

עשה:

- השהייה ומתן אפשרות לתלמיד לבטא את רעיונותיו.
- שיקוף ושחזור דבריו של התלמיד לפני שמגיבים עליהם.
- שאלת שאלות הבהרה כאשר דבריו של התלמיד אינם ברורים/מובנים.
- שימוש בשפת גוף המביעה הקשבה (קשר עין, הנהון, חיוך וכדומה).

אל תעשה:

- לא להשוות
- לא לשפוט
- לא להתווכח
- לא לתת פתרונות
- לא להיות צודק
- לא לסטות מהנושא
- לא לרצות

ע"פ "דו שיח מתכוון", עמנואל לוינס

שיחה של חונכת עם תלמידה

חונכת: אני שמחה שאת ואני יכולות לדבר.

חשוב לי שתדעי שאני מאד מאוכזבת ממך. את כל הזמן מפריעה לחברים בקבוצה. את מגיעה לא מוכנה, מפטפטת ומסתכלת עלי, בכדי שאעיר לך. זה ממש לא מקובל עלי. רק לפני שבועיים דיברנו על הצורך לשפר את ההישגים שלך. לא הבנת?

תלמידה: מה את רוצה ממני?

חונכת: פתאום נגמרו לך המילים?

תלמידה: אני ממש לא אשמה.

חונכת: אני מאד מופתעת מהתשובה שלך. את ממש לא מבינה מה שאני אומרת לך.

תלמידה: אוף, מה עשיתי? מה את רוצה ממני?

חונכת: לא מקובלת עלי ההתנהגות שלך. אני מציעה שתחשבי על זה.

לא הוגדרה
מטרת המפגש

שיחה של חונכת עם תלמידה – מה הבעיה?

חונכת: אני שמחה שאת ואני יכולות לדבר.

האשמה, שיפוטיות

חשוב לי שתדעי שאני מאד מאוכזבת ממך. את כל הזמן מפריעה לחברים בקבוצה. את מגיעה

לא מוכנה, מפטפטת ומסתכלת עלי, בכדי שאעיר לך. זה ממש לא מקובל עלי. רק לפני

לא נעשה בירור

שבועיים דיברנו על הצורך לשפר את ההישגים שלך. לא הבנת?

אין דיאלוג

תלמידה: מה את רוצה ממני?

חונכת: פתאום נגמרו לך המילים?

דחיקה
לפינה

תלמידה: אני ממש לא אשמה.

חונכת: אני מאד מופתעת מהתשובה שלך. את ממש לא מבינה מה שאני אומרת לך.

אין הכלה
אין אמפתיה

תלמידה: אוף, מה עשיתי? מה את רוצה ממני?

חונכת: לא מקובלת עלי ההתנהגות שלך. אני מציעה שתחשבי על זה.

שימוש במילים
בולמות

שיחה ללא סיכום,
הסכמה או פתרון

וכך השיחה צריכה להישמע:

חונכת: אני רוצה לדבר איתך. חשוב לי להבין מדוע את מתנהגת ככה.....

תלמידה: את לא תביני.

חונכת: את צודקת. אני לא מבינה עכשיו, ואני צריכה שתעזרי לי, ותספרי לי מה קורה לך.
אני מעוניינת לדעת ולעזור.

תלמידה: אני מעירה הערות כי מי ששומע אותי צוחק, וזה כיף לי.

חונכת: אני רוצה להיות בטוחה שהבנתי: ההערות עוזרות לך בקשרים החברתיים?

תלמידה: כן

חונכת: יש עוד משהו?

תלמידה: אין לי כח להתרכז ואין לי חברים בכתה. ואם צוחקים למה שאני אומרת, אני מרגישה אחת מהחברה.

חונכת: נראה אם הבנתי: את מרגישה שונה, לא מצליחה להתרכז וגם בודדה.

וכשצוחקים את מרגישה במרכז.....

שאלות ואמירות יכולות לסייע עם התלמידים

חיזוק וחיבור לכוחות: ☀

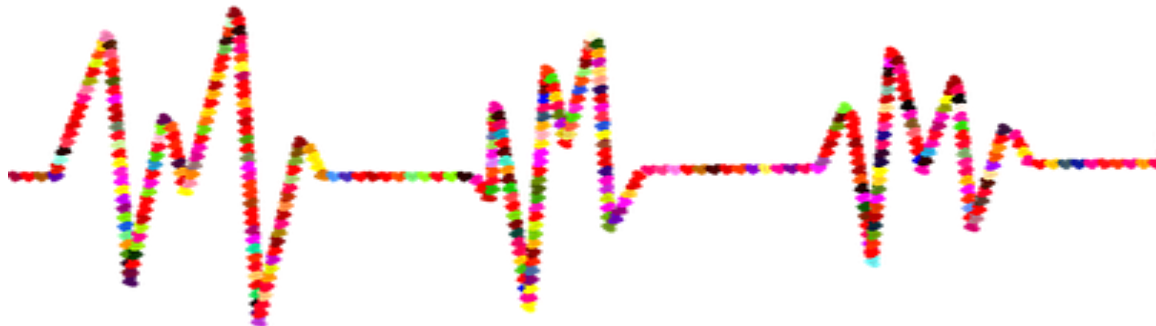
לברר עם התלמיד מה עזר לו להתמודד עם קונפליקטים הקשורים ללמידה בעבר, ומי יכול לעזור לו כרגע.

סיוע בהצבת מטרה אישית ומחוברת: ☀

במה היית רוצה להתמקד? מה יכול לעזור לך לעשות את הצעדים הבאים? מה אתה חושב שהכי היה עוזר לך ללמוד עכשיו?, מה יחשב להתקדמות מבחינתך?...

שימוש בסקאלה: ☀

מ- 0 עד 10 - מה יעזור לך לעלות מ-3 ל-4?

(מתוך "למידה ברשת", עיריית חולון)

שאלות ואמירות שיכולות לסייע בשיחה עם התלמידים

שאלות מכוונות לשינוי:

מה מדאיג אותך לגבי המצב הנוכחי? כיצד היית רוצה שהדברים יהיו שונים? מה אתה חושב לעשות?

חשיבה על אי - התאמה בין המצב הנוכחי לבין מטרותיו של התלמיד:

נניח שתמשיך לזלזל בלימודים, איך לדעתך יראו החיים שלך שנתיים מעכשיו?

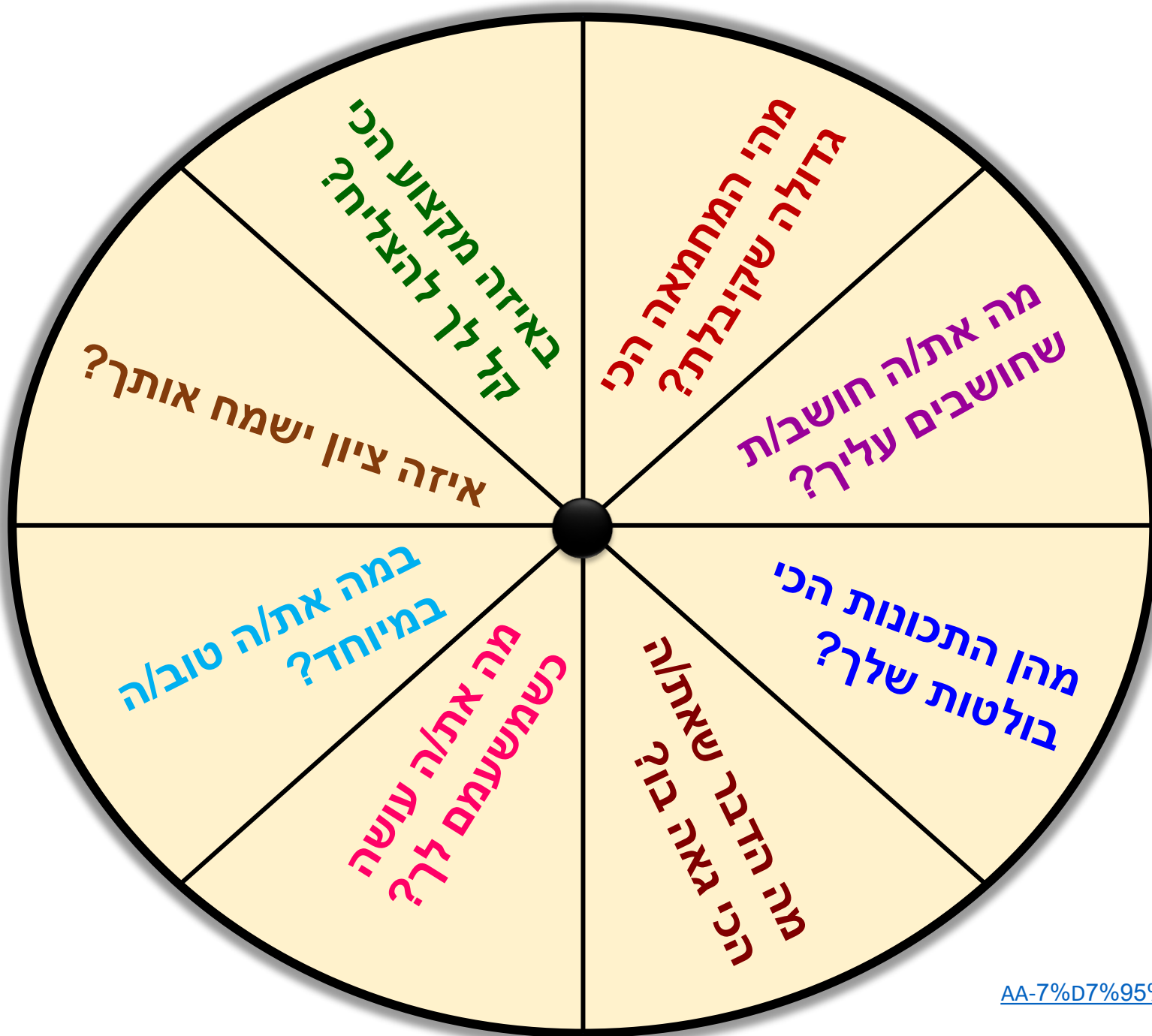
אמירות שעוזרות לתלמיד להבין מהם היתרונות והחסרונות של המצב,

ובין מה למה הוא מתלבט:

ממה שאתה אומר, רוב הזמן משעמם לך מאוד בשיעורים ואתה מעדיף לשחק במחשב, אבל אתה גם לא רוצה להיכשל במבחנים. מה הדבר הכי גרוע שיקרה אם תמשיך לא ללמוד?,
מה הדבר הכי טוב שיקרה אם תצטרף לשיעורים ותבצע את המטלות?

מניפת השאלות

**(כלי להעמקת ההכרות והקשר
עם התלמיד/ה)**

הפניה - בנק משחקים לדיאלוג מורה תלמיד:

AA-7%D7%95%D7%97%D7%99%D9%A7%https://wordwall.net/he-il/community/%D

AA7%D7%95%D7%99%D9%A7%D7%99%D7%90%%D

מהם הקריטריונים לשיחה טובה?

שיחה טובה – כשתומך ההוראה מצליח להתייחס למסרים הגלויים, ולהעלות מודעות את מה שסמוי.

שיחה טובה היא שיחה בה תומך ההוראה מבחין בין עובדות לרגשות ולדעות, ואינו נשאב למאבקי כוח או שיפוטיות.

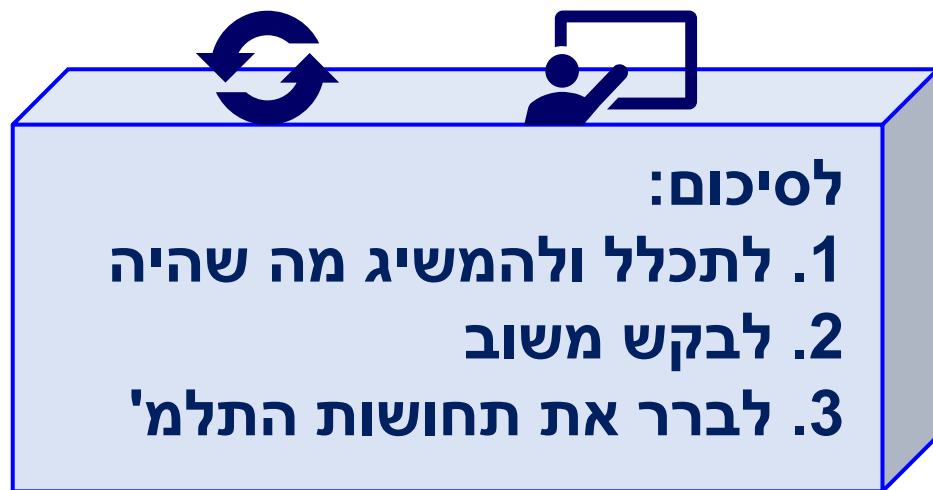
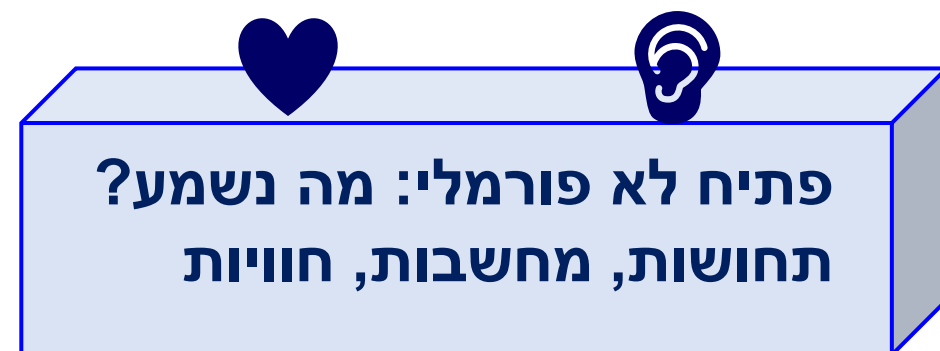
שיחה טובה היא - שבה התלמיד/ה דיבר/ה יותר מחצי הזמן, אפילו 80% ותומך ההוראה התעניין.

בשיחה טובה, תומך ההוראה והתלמיד יוצאים בתחושה שהיה שווה שדיברו. התלמיד הרגיש שרואים אותו.

שיחה טובה נמדדת במוכנות תומך ההוראה, להיכנס לשיחה מעמדה של הקשבה, סקרנות והתעניינות כנה.

מהלך מפגש למידה של תומך/ת ההוראה עם התלמיד/ים

אחריות תומך/ת ההוראה לבנות תשתית לקיום דיאלוג משמעותי לאורך השנה, המתבסס על:

- ✓ הכרות ואמון הדדי בין תומך/ת ההוראה לתלמידים
- ✓ מחויבות של תומך/ת ההוראה לקידום התלמיד/ים.
- ✓ תכנון המפגשים בהתאמה לצרכים הספציפיים של התלמיד/ים.
- ✓ ניהול שיח מכבד הנשען על גישה רכה שיש בה הקשבה, הכלה ואמפתיה, עידוד וחיזוק.
- ✓ השיחות תתבססנה על נקודות החוזק של התלמיד/ים.
- ✓ להגדיר עם התלמיד/ים את התוצאות אליהן מכוונת העבודה במפגשים.
- ✓ להכין את תכנית העבודה והמשימות, מתוך הסכמה ושיתוף התלמיד/ים.

חוויות הסיפוק וההצלחה של מורים קשורים ל:

- אכפתיות
- רצון לנתינה אין-קץ
- השקעה רבה בתכנון המפגשים
- רצון ליצור שינוי ו"לגעת" בתלמידים
- התמודדות עם תלמיד מאתגר לימודית או התנהגותית
- התמודדות עם קבוצה קשה במיוחד
- תחושות של מימוש יכולות אישיות והגשמה עצמית.
- יכולות שהמורה גילה על עצמו ושלא ידע על קיומן.

לסיכום:

ככל שדרכי השיח בין תומך/ת ההוראה
לתלמיד/ים יהיו טובים יותר, כך שיתוף
הפעולה יהיה גבוה יותר, התוצאות טובות
יותר ותחושת המסוגלות של התלמיד/ים
תהיה גבוהה יותר.

הקשבה, שיקוף, הכלה,
אמפתיה ודו שיח

שתי גישות לסיטואציה בין חונך לתלמיד. הגישה הרכה צריכה להיות הקו המנחה של החונך/ת

מחשבות התומך/ת:
הקריאה שלו איומה ונוראה...
הוא לא מרוכז ולא מקשיב בשיעור

גישה קשה

"אני מודאג מאוד מרמת
הקריאה שלך. אני רוצה
ש..."

בגישה הקשה תומך ההוראה
מניח שהוא צודק בהערכתו,
ומיד ניגש לתכנית שלו.

גישה רכה

"איך מתקדמת
הקריאה שלך?"

בגישה הרכה תומך
ההוראה אינו מגלה את
דעתו לגבי רמת הקריאה.
מצפה לשמוע מה
התלמיד חושב ומציע.

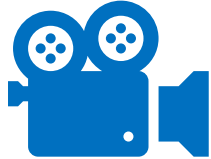
דוגמא לשיחה של תומך ההוראה - תלמיד

לשים לב לבקש מהתלמיד שיגדיר את הבעיה והסיבות לה. המורה מכוון בשאלות ומעודד. חשוב שהתלמיד ידבר על עצמו: "אני"...

1. מה הבעיה לפי דעתך? אני לא מכין שיעורים
2. תנסה לנסח את המשפט כשאלה: מדוע אני לא עושה שיעורים?
3. ומה התשובה שלך לשאלה ששאלת? אני לא מבין את החומר... קשה לי... ואולי אני לא מתאמץ מספיק....
4. מתוך ההכרות שלי איתך, אני מאמין שאתה מסוגל לשנות את המצב. אני פה בכדי לעזור לך.
5. מה אתה תרוויח אם תעשה שיעורים? הציון שלי ישתפר, ההורים שלי יהיו מרוצים וגם אני...
6. בוא נחשוב ביחד מה צריך לעשות בכדי שתכין שיעורים ותתגבר על הקושי.....

סרטונים - המלצה

כל איש/אשת חינוך למד/ה ושמע/ה שוב ושוב כי יחסים חיוביים, המבוססים על אמון ותמיכה, בין מורה לתלמיד/ה מסייעים לתחושת הביטחון של התלמיד/ה, מקדמים את הישגיו/ה, משפרים מיומנויות חברתיות, מסייעים לתלמידים לעמוד בהצלחה מול אתגרים לימודיים, רגשיים והתנהגותיים וכו'.

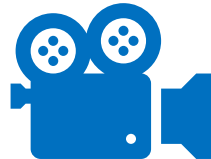

https://www.youtube.com/watch?v=hd_s59uap_uDko&t=0

אופציה 1 - שיחה מורה ותלמידה - 2.50 דקות, ואח"כ אופציה 2 - הדגמת שיחה אפקטיבית - 7.50 דקות

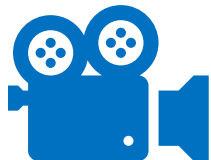

לטיב הקשר של המורה עם תלמידיו, השפעה רבה על הצלחתם הלימודית של התלמידים, התנהגותם, וכן השפעה על רווחתם הנפשית, ועיצוב דמותם של התלמידים.

https://www.youtube.com/watch?v=MRehkU&list=PLXF5EhC0h19CYYtuwQGKfWzOx&index=6pR5l99D9_IJaFk-

אופציה 1 - שיחה מורה ותלמיד - 2.50 דקות, ואח"כ אופציה 2 שיחה רצויה - 7.50 דקות

<https://www.youtube.com/watch?v=xkaTPZo6Qb7>

שיחה בין מורה לתלמיד על רקע אירועי משמעת, עם כתוביות הדרכה - 6.10 דקות

קשר אישי ושיחות אישיות

הפניה לחומרים שיוכלו לסייע לכם, תומכי ההוראה:

יצירת קשר אישי עם התלמידים – 9 טיפים, שיוכלו לסייע לכם לצלוח את השלבים הראשונים. מאת חלי ברק שטיין פסיכולוגית חינוכית מומחית

<https://www.itu.cet.ac.il/%D7%90%D7%99%D7%A-%D7%99%D7%95%D7%A6%D7%A8%D7%99%D7%9D-%D7%A7%D7%A9%D7%A8-%D7%90%D7%99%D7%A9%D7%99-%D7%A2%D7%9D-%D7%94%D7%AA%D7%9C%D7%9E%D7%99%D7%93%D7%99%D7%9D>

שיחות אישיות – איך זה מרגיש מצד התלמידים

מתוך אתר הגיע זמן חינוך

<https://www.edunow.org.il/article/3438>

קשר מורה תלמיד – הפניה למיגוון רחב מאד של כלים וחומרים

אתר משרה"ח - פורטל עובדי הוראה, מרחב חינוכי

[/https://pop.education.gov.il/teaching-practices/student-teacher-relationship](https://pop.education.gov.il/teaching-practices/student-teacher-relationship)

קשר אישי ושיחות אישיות

הפניה לחומרים שיוכלו לסייע לכם, תומכי ההוראה

שיחות אישיות עם תלמידים/ות – קובץ רעיונות, סרטונים וטיפים לכל מורה. מתוך אתר "קדמה"

https://kedma-edu.org.il/kedma_material/%D7%9E%D7%A2%D7%A8%D7%9B%D7%99-%D7%A9%D7%99%D7%A2%D7%95%D7%A8-%D7%91%D7%A0%D7%95%D7%A9%D7%90-%D7%AA%D7%9E%D7%95%D7%A0%D7%AA-%D7%94%D7%A9%D7%9B%D7%A8-%D7%91%D7%99%D7%A9%D7%A8%D7%90%D7%9C-2-2-3-3

שיחות אישיות – רעיונות ומצגות מתוך אתר פסגה פתח תקווה – לגיל הגן

<http://www.preschool.pisga-rishon.org.il/BRPortal/br/P102.jsp?arc=548106>

תכנית החינוך האישי – חאלו"ם: ניהול שיח אישי ושיח קבוצתי

<https://meyda.education.gov.il/files/HighSchool/halum01122014.pdf>